

**MINISTER KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO**

Bogdan Zdrojewski

DWIM/1346/12

Warszawa, dnia 13 sierpnia 2012 roku

Szanowna Pani
Bożena Bednarek -Michalska
Przewodnicząca
Koalicja Otwartej Edukacji

Szanowna Pani,

W odpowiedzi na przekazane pismem z dnia 10 lipca 2012 r. stanowisko Centrum Cyfrowego Projekt Polska odnośnie treści „Rekomendacji MKiDN w sprawie sposobu współpracy z Fundacją Europeana po 1 lipca 2012 roku” proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego wspiera systematyczne udostępnianie polskich zasobów kultury za pośrednictwem projektu Europeana. W kolejnych latach resort kultury będzie wzmacniał rozwój biblioteki cyfrowej portalu Europeana poprzez stabilne jego finansowanie, nie mniej niż na poziomie 30 tysięcy euro rocznie. Warto również zaznaczyć, iż w chwili obecnej, zgodnie z zapisami regulaminu Programu Wieloletniego Kultura+ (Priorytet Digitalizacja) oraz regulaminu programu własnego Narodowego Instytutu Audiowizualnego „Dziedzictwo cyfrowe”, za udostępnianie zdigitalizowanych zasobów poprzez portal Europeana przyznawane są dodatkowe punkty podczas oceny wniosków. W ramach rozwijania zasobów projektu, resort kultury będzie prowadził dalszą działalność, mającą na celu wprowadzenie do regulaminów wszelkich przyszłych projektów z zakresu digitalizacji i udostępniania zasobów zapisów obligujących beneficjentów do udostępniania w sieci obiektów zdigitalizowanych ze środków danego programu, z zastrzeżeniem, że jednym z miejsc prezentacji powinien być także portal Europeana.

Polskie instytucje kultury aktywnie uczestniczą w projektach prowadzonych przez Fundację Europeana. Przykładowo w 2011 roku Biblioteka Narodowa, w ramach polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej, współorganizowała debatę nad strategią powszechnego dostępu do zdigitalizowanego dziedzictwa kulturowego Europy (European Cultural Commons). Narodowy Instytut Audiowizualny bierze udział w międzynarodowym projekcie promującym bibliotekę cyfrową Europeana pod nazwą „Europeana Awareness”.

Ponadto NIInA jest zaangażowany w trzy projekty promujące Europeana: Hack4Europe Warsaw, CHANGE 1989 (zbiórka prywatnych archiwów dotyczących transformacji ustrojowej) i Remix Europeana; projekt ten będzie realizowany będzie w latach 2012-2014. Nie bez znaczenia jest również aktywne zaangażowanie przedstawicieli MKiDN w prace unijnej Member States Expert Group on Digitisation and Digital Preservation (MSEG), gdzie jednym z ważnych tematów jest rozwój biblioteki cyfrowej Europeana.

Polskie instytucje partnerskie projektu Europeana zwróciły się do MKiDN z prośbą o wyjaśnienie wątpliwości dotyczących projektu umowy DEA (*Data Exchange Agreement*) w kontekście stosowania przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (dalej: Pr. Aut). **Należy wyraźnie podkreślić, że przedmiotem przedstawionej Ministerstwu do zaopiniowania umowy jest wyłącznie przekazywanie metadanych, a nie wszystkich zdigitalizowanych obiektów udostępnianych przez krajowe instytucje w ramach Europeany.** W ocenie MKiDN, mając na uwadze charakter informacji składających się na metadane oraz sposoby ich generowania, jedynie niewielka ich część może być kwalifikowana jako spełniająca cechy utworu, a więc podlegać ochronie prawnoautorskiej. Chodzi tu przede wszystkim o ewentualne opisy konserwatorskie dzieł plastycznych. Mając na uwadze powyższe argumenty, przedstawiona przez MKiDN rekomendacja nie ma wpływu na przekazywanie zdigitalizowanych właściwych obiektów do Europeany. Nie możemy więc zgodzić się z niezgodnym z prawdą stwierdzeniem, że Ministerstwo rekomenduje jedynie częściowy udział polskich podmiotów w tym projekcie.

Należy zwrócić uwagę, że przyjęte przez Radę Unii Europejskiej 10 maja 2010 roku konkluzje dotyczące przyszłych działań dotyczących projektu Europeana w wyraźny sposób wskazują, że digitalizacja oraz dostęp do dziedzictwa kulturowego powinny być realizowane z pełnym poszanowaniem dla praw własności intelektualnej.¹ Stąd wszelkie działania dotyczące wprowadzania standardów otwartości i ułatwienia wymiany metadanych muszą brać pod uwagę obowiązujące regulacje prawne w obszarze prawa autorskiego na terenie wszystkich 27 państw UE. Dotyczy to także przepisów prawa polskiego, z którym postanowienia DEA muszą być zgodne.

Odnosząc się do przeprowadzonej przez Centrum Cyfrowe Projekt: Polska analizy prawnej warto podkreślić zgodność przedstawionej przez CCPP interpretacji z wykładnią stosowaną przez MKiDN dotyczącą braku możliwości stosowania instytucji zrzekania się praw w oparciu o przepisy Pr.Aut. Wspólnie również uznajemy za zasadne wykluczenie możliwości stosowania przez podmioty polskie licencji CC0 na podstawie mechanizmu opisanego w pkt. CC02.

Nie możemy natomiast przyjąć zastosowanej przez CCPP argumentacji zakładającej możliwość zastosowania licencji opisanej w pkt. CC03 na podstawie prawa polskiego. MKiDN nie kwestionuje zastosowania do wykładni umów cywilnoprawnych związanych

---

¹ Council conclusions of 10 May 2010 on Europeana: next steps (2010/C 137/07), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej z dnia 27.05.2010.

z przenoszeniem autorskich praw majątkowych lub udzielaniem licencji przepisów art. 65 ust. 1 i ust. 2 Kodeksu Cywilnego dotyczących wykładni oświadczeń woli. Stoimy na stanowisku, że jak najbardziej, tak samo jak w stosunku do innych czynności prawnych, przepisy te stanowią podstawę do interpretacji oświadczeń woli w obszarze prawa autorskiego, w szczególności, gdy powstają wątpliwości odnośnie intencji stron zawierających umowy. Należy jednak mieć na uwadze, że przepisy art. 41. ust. 2 Pr. Aut., w zakresie wprowadzającym wymóg wyraźnego określenia w umowie pól eksploatacji oraz art. 41 ust. 4 Pr. Aut., wskazujący na brak możliwości zawierania umów o przeniesienie praw autorskich i umów licencyjnych w zakresie dotyczącym tzw. przyszłych pól eksploatacji, mają charakter bezwzględnie obowiązujący. Wobec tego w zakresie w jakim licencja CC03 jest niezgodna z przepisami Pr. Aut. stosuje się wobec niej sankcję nieważności zgodnie z art. 58 Kodeksu Cywilnego tak jak w każdym przypadku niezgodności oświadczeń woli z przepisami o charakterze *ius cogens*. W żadnym wypadku nie można tu mówić o przytoczonej w Państwa stanowisku sankcji w postaci „częściowej bezskuteczności”.

Biorąc pod uwagę wątpliwości co do zastosowania obu wskazanych w DEA mechanizmów licencji CC0 MKiDN zaproponowało Europeanie przygotowanie aneksu do umowy, który eliminowałby rozbieżność treści licencji CC03 z przepisami Pr. Aut. i byłby stosowany przez polskie instytucje przekazujące metadane zawierające elementy podlegające ochronie prawnoautorskiej do Europeany. Europeana jednak takiego rozwiązania nie zaakceptowała.

Mam nadzieję, że uzna Pani niniejsze wyjaśnienia za wystarczające.

Z poważaniem,

Z up. MINISTRA KULTURY
DZIEDZICTWA NARODOWEGO
PODSEKRETARZ STANU
dr hab. Małgorzata Omilanowska